

**Quickscan Flora- en faunawet/Wet
natuurbescherming**

Marnixstraat 1A te Harderwijk

Rapportnummer: 20160809E/rap01
Status rapport: versie 2
Datum rapport: 30 maart 2017

Auteur: P.I. (Pim) Godschalk
Projectleider: P.I. (Pim) Godschalk
Kwaliteitscontrole: M. (Marlien) de Voogd

Opdrachtgever: De Bunte Vastgoed
t.a.v. L. van Ginkel
Postbus 8020
6710 AA EDE

Dit rapport is digitaal gegenereerd en derhalve niet voorzien van een handtekening. De inhoud van de rapportage is aantoonbaar gecontroleerd en vrijgegeven.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING	1
1.1 Aanleiding	1
1.2 Wet natuurbescherming	1
1.2.1 Soortenbescherming	1
1.2.2 Gebiedenbescherming	2
1.3 Doel	2
1.4 Leeswijzer	2
2 HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE	3
2.1 Beschrijving huidige situatie	3
2.2 Werkzaamheden en toekomstige situatie	4
3 AANWEZIGHEID BESCHERMDE SOORTEN	6
3.1 Methode	6
3.2 Resultaten literatuuronderzoek	6
3.2.1 Inleiding	6
3.2.2 Resultaten	6
3.3 Resultaten veldbezoek	6
3.3.1 Inleiding	6
3.3.2 Waarnemingen	7
3.3.3 Geschiktheid	7
3.3.4 Update Wet natuurbescherming	7
3.3.5 AERIUS	8
4 BEKNOPT EFFECTENANALYSE EN MAATREGELEN	9
4.1 Broedvogels	9
4.2 Vleermuizen	9
5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	10

Bijlage 1: Tabel samenvatting

Update versie 2: kleine tekstuele wijzigingen en update Wet natuurbescherming

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

U bent voornemens om de locatie aan de Marnixstraat 1A te herontwikkelen. De exacte omvang van de werkzaamheden zijn nog niet bekend, in deze beoordeling wordt daarom uitgegaan van een worst-case scenario voor het plangebied, namelijk sloop van het bestaande gebouw en nieuwbouw op het terrein, waarbij alle groen in het plangebied wordt gerooid.

1.2 Wet natuurbescherming

1.2.1 Soortenbescherming

Algemeen

Via de Wet natuurbescherming (Wn) is de bescherming van diverse planten en dieren in Nederland vastgelegd. Naast de algemeen geldende zorgplicht voor alle in het wild levende planten en dieren (artikel 1.11 van de Wn), geldt voor een aantal soorten een aanvullend beschermingsregime. Deze aanvullend beschermde soorten zijn onderverdeeld in drie groepen, namelijk:

- vogels (artikel 3.1, alle soorten uit de Europese Vogelrichtlijn);
- overige strikt beschermde soorten, waaronder soorten uit de Europese Habitatrichtlijn (artikel 3.5, dit betreffen o.a. vleermuizen);
- nationaal beschermde soorten, waaronder soorten uit de Rode Lijst (artikel 3.10).

Het is volgens de Wet natuurbescherming niet toegestaan om (het leefgebied van) beschermde soorten aan te tasten. Dit is vastgelegd middels verbodsbepalingen: activiteiten die schadelijk zijn voor beschermde dier- en plantsoorten zijn verboden¹.

Vrijstelling binnen provincie Gelderland

Provincies hebben de bevoegdheid om middels een provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten in het kader van bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke ontwikkeling. In het geval van de provincie Gelderland worden de volgende nationaal beschermde soorten vrijgesteld: Bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker, middelste groene kikker, aardmuis, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos, bunzing, wezel, hermelijn en woelrat. (bron: Vaststellingsbesluit Wet natuurbescherming, d.d. 6 september 2016). Deze soorten worden daarom in voorliggende rapportage buiten beschouwing gelaten.

Voorzorgsmaatregelen

Een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming is veelal te voorkomen door (voorafgaand aan de werkzaamheden) voorzorgsmaatregelen te treffen. Deze voorzorgsmaatregelen zijn gericht op het behoud van de functionaliteit van de groeiplaats van flora en de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaats van fauna. Daarnaast voorkomen de voorzorgsmaatregelen de negatieve gevolgen van een activiteit op individuen (o.a. doding en verwonding).

Ontheffingsplicht

Een ontheffingsplicht (artikel 3.3, 3.8 en 3.10 uit de Wn) is van toepassing als een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming niet kan worden voorkomen door het nemen van voorzorgsmaatregelen.

¹ In artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming wordt meerdere malen gesproken over het verbod tot **opzettelijke** handelingen (o.a. opzettelijke doding, verstoring en vernieling). Binnen de Wet natuurbescherming omvat de term 'opzettelijk' tevens voorwaardelijk opzet, waardoor (evenals onder de voormalige Flora- en faunawet) een groot aantal handelingen onder de verbodsbepalingen vallen. In verband met de leesbaarheid wordt de term 'opzettelijk' in voorliggende rapportage niet meer aangehaald. Uiteraard wordt dit (in de situaties waarvoor dit van toepassing is) wel bedoeld.

Het is mogelijk om met een goed onderbouwd projectplan een ontheffing aan te vragen bij de desbetreffende provincie. De provincie toetst de aanvraag vervolgens aan drie criteria:

- Dient het planvoornemen in één van de in de wet genoemde belangen (bijv. in het belang van de instandhouding van natuurlijke habitats)?
- Is er een 'andere bevredigende oplossing' mogelijk?
- Doet de ontheffing afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort?

1.2.2 Gebiedenbescherming

Via de Wet natuurbescherming is tevens de bescherming van gebieden vastgelegd (voormalige Natuurbeschermingswet 1998). De gebiedenbescherming houdt samengevat in dat een ingreep in of nabij Natura 2000-gebieden geen dusdanig negatieve effecten op de kwalificerende habitats en/of soorten mag hebben, dat deze zich op de lange termijn niet kunnen handhaven. Voor projecten die een (significant) negatief effect kunnen hebben op de instandhoudingsdoelen van het betreffende Natura 2000-gebied, is een vergunningaanvraag noodzakelijk.

Naast de bescherming van Natura 2000-gebieden via de Wet natuurbescherming kunnen gebieden via de ruimtelijke kaders beschermd worden middels het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen was dit de EHS). Het plangebied ligt niet in of nabij een Natura 2000-gebied of binnen het NNN. Aangezien de voorgenomen ontwikkeling kleinschalig is en geen negatieve effecten als gevolg van externe werking te verwachten zijn, is toetsing aan de regelgeving omtrent deze beschermde gebieden niet van toepassing. Het voornemen hoeft alleen aan het onderdeel soortbescherming van de Wet natuurbescherming te worden getoetst.

1.3 Doel

De quickscan is een verkennende toets om na te gaan of beschermde soorten in het plangebied voorkomen. Vervolgens kan worden ingeschat of er een kans is op overtreding van de Flora- en Faunawet. In sommige gevallen kan de aanwezigheid van beschermde soorten niet worden uitgesloten met een quickscan. In deze situaties kan geen definitief uitsluitsel worden gegeven over het al dan niet overtreden van de wet (het is bijvoorbeeld noodzakelijk om ecologisch onderzoek uit te voeren).

De doelstelling voor de quickscan is geformuleerd in vijf onderzoeksvragen:

- Welke beschermde soorten flora en fauna (broedvogels en soorten uit tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet) maken (mogelijk) gebruik van de planlocatie?
- Wat zijn de globale effecten van de voorgenomen werkzaamheden op beschermde soorten, die (mogelijk) gebruik maken van de planlocatie als groeiplaats of als leefgebied?
- Is aanvullend onderzoek naar één of meerdere soorten noodzakelijk?
- Welke algemene maatregelen dienen te worden uitgevoerd om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen of te beperken?
- Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen werkzaamheden een ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen?

1.4 Leeswijzer

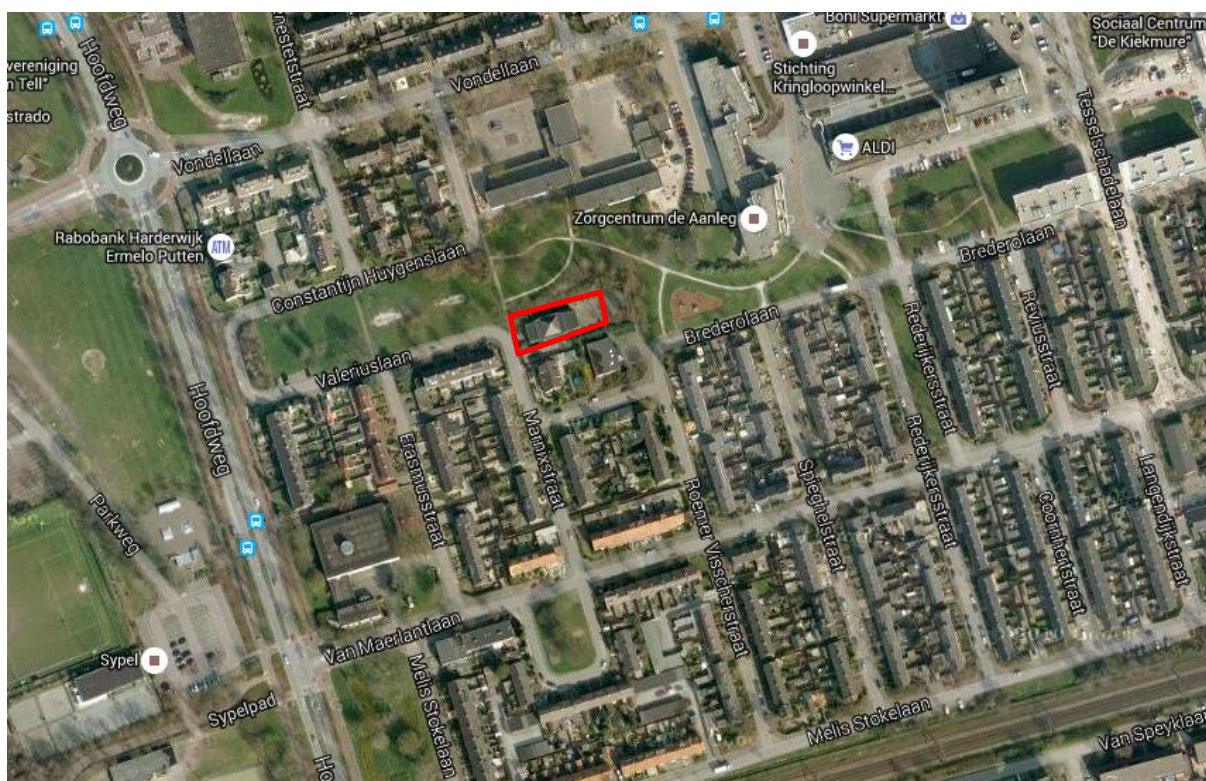
In hoofdstuk 2 is een beschrijving van het plangebied weergegeven en de uit te voeren werkzaamheden zijn hier benoemd. Hoofdstuk 3 gaat in op de aanwezigheid van beschermde soorten.

In hoofdstuk 4 worden globaal de effecten bepaald van het plan op de soorten die (mogelijk) gebruik maken van het plangebied. Hier worden ook beknopt maatregelen voorgesteld om zorgvuldig te handelen ten aanzien van beschermde soorten. In de conclusie wordt beargumenteerd of een vervolgonderzoek, nader maatregelenpakket en/of een ontheffing noodzakelijk is voor het uitvoeren van de werkzaamheden.

2 HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE

2.1 Beschrijving huidige situatie

Het plangebied bevindt zich in de bebouwde kom van Harderwijk in een woonwijk en grenzend aan een groenzone (zie figuur 2-1). Op het perceel bevindt zich een klein kerkgebouw dat buiten gebruik is gesteld. Het pand is opgebouwd met een bakstenen muur zonder open stootvoegen voor ventilatie van een spouw (het is niet duidelijk of er een spouw aanwezig is). De dakrand is afgewerkt met een houten daklijst (trespa op een houten raamwerk). Op de bovenste rand is een aluminium strip aanwezig. Het houtwerk is in goede conditie (geldt ook voor de kozijnen).

Figuur 2-1. Globale ligging plangebied (bron ondergrond Google Maps).

Binnen het plangebied is een (kerk)gebouw aanwezig met aan de oostzijde een parkeerterrein. Het gebouw is omgeven door aanplant van struiken en een enkele kleine sierboom. Aan de zuidzijde is wat verruigd grasland aanwezig. Ten noorden grenst het perceel aan een groenzone (zie figuur 2-1), in deze rand staan enkele grote essen. De grote bomen zijn in goede conditie, er zijn geen holten, scheuren of loszittende bast waargenomen. Op basis van de kadastrale grens blijkt dat er enkele grote bomen op het terrein van het plangebied staan en enkele bomen op gemeentelijke grond.

In figuur 2-2 zijn enkele foto's van de huidige situatie in het plangebied opgenomen.

Figuur 2-2. Huidige situatie plangebied. Van linksboven met de klok mee: voorzijde; zijkant aan de zuidzijde met verruigd grasland op de voorgrond; groenzone aan de noordzijde vanaf de parkeerplaats gezien; achterzijde van het pand met de parkeerplaatsen.

2.2 Werkzaamheden en toekomstige situatie

De locatie wordt herontwikkeld omdat het huidige pand buiten gebruik komt. Het is nog niet bekend wat er gaat gebeuren. In deze quickscan zijn we uitgegaan van een worst-case scenario waarbij het pand wordt gesloopt en de groenstructuren binnen de kadastrale grens (zie figuur 2-3) geheel verwijderd.

Figuur 2-3. Kadastrale grens perceel (blauw omlijnd).

3 AANWEZIGHEID BESCHERMDE SOORTEN

3.1 Methode

De quickscan is uitgevoerd door middel van een literatuur- en veldonderzoek. Het literatuuronderzoek heeft tot doel om een beeld te krijgen van aanwezige beschermde soorten (broedvogels en soorten uit tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet) in de omgeving, zodat de kans op voorkomen in het plangebied kan worden geschat. Tabel 1-soorten worden (zoals reeds vermeld in paragraaf 1.3) buiten beschouwing gelaten.

Voor het literatuuronderzoek maakt de ecooloog gebruik van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meest complete databank in Nederland met verspreidingsinformatie van flora en fauna, deze is echter niet volledig. Daarom wordt ook gebruik gemaakt van informatie uit overige beschikbare vakliteratuur (zie bijlage 1).

Tijdens het veldbezoek is gekeken naar de geschiktheid van het plangebied als leefgebied voor diverse beschermde soorten. Op 20 juli 2016 is daarom een veldbezoek gebracht aan het plangebied. Hierbij is gekeken naar de aanwezigheid van beschermde soorten en sporen, zoals uitwerpselen, pootafdrukken en aanwezige (oude) nesten.

De quickscan is uitgevoerd door een ervaren ecooloog van ATKB. De ecooloog voldoet aan de definitie die Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) hanteert van een ter zake kundige voor het opstellen van toetsingen aan de Flora- en Faunawet/Wet natuurbescherming. Daarnaast is ATKB aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB).

3.2 Resultaten literatuuronderzoek

3.2.1 Inleiding

Voor het literatuuronderzoek is de omgeving van het plangebied binnen de bebouwde kom van Harderwijk (waarbinnen het plangebied valt) als zoekgebied gebruikt. De (via internet en literatuur) vergaarde broninformatie is aangevuld met mogelijke aanwezige soorten op basis van gebiedskennis (expert judgement).

3.2.2 Resultaten

De resultaten van het literatuuronderzoek zijn vermeld in bijlage 1 (tweede kolom). Raadpleging van deze tabel toont dat verspreidingsgegevens in de omgeving van het plangebied aanwezig zijn van de volgende soort(groep)en:

- Flora (kluwenklokje, wilde marjolein, stengelloze sleutelbloem)
- Broedvogels (tijdens broedseizoen en jaarrond beschermd)
- Vleermuizen (algemene soorten van stedelijk gebied als gewone dwergvleermuis)
- Grondgebonden zoogdieren (boomarter, eekhoorn)

Het plangebied is gezien de grote mate van verharding en het ontbreken van geschikte vegetatie en afwezigheid van water, ongeschikt voor de soortgroepen grondgebonden zoogdieren, vissen, amfibieën, reptielen en ongewervelden.

3.3 Resultaten veldbezoek

3.3.1 Inleiding

Bij het veldbezoek is het pand en de groenvoorzieningen binnen het plangebied beoordeeld. Ook zijn aangrenzende bomen in het park beoordeeld op geschiktheid voor vleermuizen en vogels.

De resultaten van de quickscan zijn samengevat in bijlage 1. Voor de resultaten is een splitsing gemaakt in waarnemingen en de beoordeling van de geschiktheid als groeiplaats (flora) en als leefomgeving (fauna).

3.3.2 Waarnemingen

Binnen het plangebied zijn geen beschermde soorten aangetroffen. In de directe omgeving waren veel gierzwaluwen aanwezig, ook invliegend onder dakpannen en dakgoten van woningen aan de Marnixstraat (direct ten zuidwesten van het plangebied).

3.3.3 Geschiktheid

Het plangebied is geschikt voor algemene soorten broedvogels (tijdens het broedseizoen beschermd). Deze kunnen tot broeden komen in de struiken en bomen in het plangebied. Ook kunnen vleermuizen foerageren in de lichte van de bomen.

Het plangebied is ongeschikt als groeiplaats/verblijfplaats voor:

- Flora: het veldbezoek heeft plaatsgevonden in een gunstige periode om beschermde soorten waar te nemen, beschermde soorten zijn echter niet aangetroffen. Het grasland is verruigd met soorten als perzikkruid en is recent nog verstoord. Geschikte groeiplaatsen voor beschermde soorten ontbreken zodoende.
- Jaarrond beschermde broedvogels: het gebouw is ongeschikt voor huismus en gierzwaluw door het ontbreken van dakpannen en andere mogelijk geschikte nestplekken en invliegopeningen. Er zijn ook geen sporen van nesten of nestelende vogels waargenomen. De enkele grote essen in het plangebied zijn ongeschikt als nestgelegenheid voor jaarrond beschermde soorten als ransuil en sperwer omdat deze bomen een te open structuur hebben (weinig beschutting, tevens zijn geen mogelijk geschikte nesten waargenomen).
- Vleermuizen: het plangebied is ongeschikt als verblijfplaats door het ontbreken van geschikte openingen en ruimtes. Er zijn geen open stootvoegen en de daklijsten zijn in goede staat en zitten strak op de bakstenen muur. De houten latten waar de trespasplaten op bevestigd zijn sluiten goed op elkaar aan en zijn niet aangetast door houtrot. Het plangebied is ongeschikt als vliegroute, er zijn geen lijnvormige elementen aanwezig. In de omgeving staan zeer veel bomen, het mogelijk kappen van enkele bomen in de groenzone leidt niet tot onderbrekingen van doorlopende groenzones omdat daarachter in de groenzone ook grote bomen staan. In de stad zijn bovendien zeer veel oriëntatiepunten aanwezig.
- Grondgebonden zoogdieren: de boomarter komt voor in grotere aaneengesloten boomopstanden met oude bomen met holten. Het plangebied en het omringende park voldoen niet aan deze eis. Er is ook slechts 1 waarneming uit de NDFF bekend, waarschijnlijk een zwervend dier.
De eekhoorn kan incidenteel kortstondig aanwezig zijn in de bomen, maar de bomen vormen geen vast onderdeel van het leefgebied van de soort. In de bomen zijn geen eekhoornnesten waargenomen. Er zijn slechts twee waarnemingen in de NDFF bekend uit de bebouwde kom van Harderwijk, dit betreft mogelijk zwerfende dieren vanaf de leefgebieden op de Veluwe. Met de eekhoorn en boomarter hoeft zodoende geen rekening te worden gehouden als beschermde soort binnen het plangebied.
- Overige soorten uit de soortgroep vissen, amfibieën en ongewervelden en reptielen: van de overige soorten zijn geen verspreidingsgegevens bekend en het plangebied is ongeschikt als leefomgeving.

3.3.4 Update Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Voor de praktische bescherming van vogels en vleermuizen heeft dit geen gevolgen ten aanzien van de eerdere analyse. Wel zijn de nummers en formulering van verbodsbepalingen iets gewijzigd. Er zijn enkele soorten nieuw beschermd die onder de Ff-wet nog niet waren beschermd. Dit betreffen soorten flora, dagvlinders en libellen van de Rode Lijst (en een zeer zeldzame vissoort). Al deze soorten zijn hooguit in specifieke biotopen te verwachten of natuurgebieden en niet in het stedelijk gebied. Ze komen met

zekerheid niet in het plangebied voor en aanvullende voorzorgsmaatregelen of een effectanalyse zijn niet noodzakelijk.

3.3.5 AERIUS

Een AERIUS berekening is noodzakelijk als de voorgenomen werkzaamheden door toegenomen stikstofdepositie effecten kunnen hebben op kwetsbare habitattypen in Natura 2000-gebieden in de omgeving. De ontwikkeling is echter zeer kleinschalig en midden in bebouwd gebied gelegen waar dagelijks zeer veel autoverkeer is. Op voorhand kan al gesteld worden dat een mogelijke toename van stikstofdepositie niet meetbaar is. Negatieve effecten op gevoelige habitats zijn daarmee ook niet te kwantificeren en verwaarloosbaar. Een berekening is daarom niet noodzakelijk.

4 BEKNOPTE EFFECTENANALYSE EN MAATREGELEN

4.1 Broedvogels

In de struiken kunnen diverse soorten algemene broedvogels tot broeden komen. Er is een directe overlap met het werkgebied. Zonder voldoende voorzorg kunnen nesten worden verstoord (overtreding artikel 3.1 Wet natuurbescherming). Voor broedvogels zijn de volgende maatregelen nodig om een overtreding te voorkomen:

- Vogels kunnen gedurende het gehele jaar tot broeden komen. Het is daarom zaak om hier voorafgaand aan het werk rekening mee te houden. De kans op een broedgeval is het grootst in de periode maart t/m juli (dit wordt wel gezien als het reguliere broedseizoen). Het is mede afhankelijk van weersomstandigheden of ook voor maart of na augustus wordt gebroed door vogels.
- Een controle op nesten van broedvogels is voorafgaand aan de werkzaamheden noodzakelijk. Indien een broedgeval is vastgesteld, dient een verstoringsvrije zone te worden aangehouden, waarbinnen gedurende de periode van broeden niet wordt gewerkt. De breedte van deze zone dient door een ter zake kundige te worden bepaald.
- Het kan noodzakelijk zijn om, gedurende de werkzaamheden, periodiek controles uit te voeren op broedgevallen van vogels in plaats van een éénmalige controle. Dit is vooral van toepassing als langdurig werkzaamheden in het reguliere broedseizoen worden uitgevoerd.
- Om verstoring van broedvogels en vertraging van werkzaamheden te voorkomen wordt aanbevolen eventuele kap van bomen en struiken uit te voeren voor het broedseizoen, zodat de sloop van het pand desgewenst wel in het broedseizoen kan plaatsvinden. Het voorkomen van de vestiging van broedvogels is geen overtreding van de Wet natuurbescherming.

4.2 Vleermuizen

Vleermuizen maken gebruik van kraam-, zomer-, paar- en winterverblijven en wisselen regelmatig van verblijfplaats. Afhankelijk van de soort en de tijd van het jaar verblijven ze in bomen, gebouwen, bruggen, bunkers etc. Daarnaast maken vleermuizen gebruik van lijnvormige elementen als vlieg- en/of foerageerroute. Lijnvormige elementen zijn onder andere aaneengesloten bomenrijen en watergangen.

Foerageergebied

Er is geen sprake van essentieel foerageergebied voor de lokale populatie vleermuizen omdat er zeer veel groen en alternatieven in de omgeving aanwezig zijn (zie ook figuur 2-1). Algemeen foerageergebied is niet beschermd. Wel moet verstoring zoveel mogelijk voorkomen worden door nachtelijke verlichting van de bouwplaats niet toe te passen, of indien dit wel nodig is gerichte armaturen te gebruiken en de verlichting van de groenzone af te richten.

5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Aanwezige beschermde flora en fauna

Het plangebied is geschikt voor algemene soorten broedvogels (tijdens het broedseizoen beschermd) en foeragerende vleermuizen. Voor overige beschermde soorten is het plangebied niet geschikt.

Effecten werkzaamheden

De werkzaamheden kunnen leiden tot verstoring van broedvogels en foeragerende vleermuizen.

Aanvullend onderzoek

Aanvullend onderzoek naar beschermde soorten is niet noodzakelijk.

Maatregelen

Er zijn maatregelen nodig om verstoring van broedvogels en foeragerende vleermuizen te voorkomen (werken buiten het broedseizoen of na voorafgaande broedvogelcontrole en niet toepassen nachtelijke verlichting).

Ontheffingsplicht

Voor dit project is een ontheffing Wet natuurbescherming niet noodzakelijk.

ATKB kan u tevens van dienst zijn met:

BODEM

- Verkennend en nader (asbest) bodemonderzoek
- Partijkeuringen grond, bagger en niet vormgegeven bouwstof
- Opstellen saneringsplannen, bestekken conventionele en in-situ landbodemsaneringen
- Begeleiding, evaluatie van conventionele en in-situ landbodemsanering
- Non destructief bodemonderzoek (grondradar)
- Second opinions
- Monitorings- en nazorgplannen
- Juridisch advies bodemzaken
- Beleidsondersteuning
- Civieltechnisch onderzoek naar asfalt, zand en klei
- Coördinatie archeologisch onderzoek
- Coördinatie asbestonderzoek gebouwen

ECOLOGIE

- Soortgericht onderzoek (o.a. vleermuizen, amfibieën, vogels)
- Toetsingen aan natuurwetgeving
- Ecologisch werkprotocol en begeleiding
- Vegetatiekarteringen
- Hydrobiologisch onderzoek
- Waterplantenonderzoek en ecoscans
- Visstandbemonstering
- Vismigratieonderzoek (vistelemetrie, pit-tag)
- Actief Biologisch Beheer
- Visserijmanagement
- Visbeheerplannen
- Beleidsstudies, beheerplannen en adviezen
- BREEAM-NL (gecertificeerd duurzaam bouwen)
- BREEAM-NL PLUS (duurzaamheid en milieuvergunning)

WATER&RUIMTE

- Kwalitatief en kwantitatief waterbodemonderzoek
- Baggerplan en werkplan baggerwerk
- Directievoering, toezicht en begeleiding baggerwerken
- Inrichting en beheer grondwatermeetnetten
- Grondwatermonitoring (grondwaterstand en -kwaliteit)
- Onderzoek en monitoring oppervlaktewaterkwaliteit
- Watervraagstukken
- Coördinatie/opstellen bemalingsplannen
- Watertoetsen en waterparagrafen
- Meldingen en vergunningen
- Coördinatie/opstellen ruimtelijke onderbouwing
- Saneringsplan en bestek waterbodemsanering
- Begeleiding en evaluatie van waterbodemsanering
- BREEAM-NL (gecertificeerd duurzaam bouwen en gebiedsontwikkeling)
- BREEAM-NL PLUS (duurzaamheid en milieuvergunning)

BIJLAGE 1

Soortgroep	Mogelijk aanwezige soorten op grond van verspreiding en expertoordeel	Toelichting (Bron)	Aangetroffen tijdens veldbezoek	Geschiktheid terrein	Overlap met ingreep?	Effecten	Maatregelen?	Ontheffing Wnb nodig?
Flora	Kluwenklokje, wilde marjolein, stengelloze sleutelbloem	NDFF, expertoordeel	Geen	Ongeschikt door ruigte in schaduw en aanplant van dichte struiken.	Nee	Geen	Geen	Nee
Broedvogels jaarrond beschermd (cat. 1 t/m 4)	Geen	NDFF, expertoordeel	Geen (gierzwaluw in omgeving)	Ongeschikt want geen schuin dak met dakpannen voor huismus/gierzwaluw, geen nesten in grote bomen die door bijv. sperwer of ransuil gebruikt kunnen worden.	Nee	Geen	Geen	Nee
Broedvogels niet jaarrond inventarisatie gewenst beschermd (cat. 5) en tijdens broedseizoen beschermd	Geen	NDFF, expertoordeel	Geen	Struiken en bomen geschikt voor algemene soorten als merel, winterkoning etc. Geen belangrijk leefgebied voor cat. 5 soorten als koolmees want voldoende alternatieven in omgeving	Ja, indien struiken en bomen worden verwijderd	Mogelijk verstoren, beschadigen of vernielen van nesten (art. 3.1))	Werken buiten het broedseizoen of na voorafgaande broedvogelcontrole	Nee indien voorzorgsmaatregelen worden getroffen
Zoogdieren (vleermuizen)	Gewone en ruige dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, watervleermuis	NDFF, expertoordeel	Geen	Ongeschikt als verblijfplaats door ontbreken open stootvoegen en de aanwezigheid van een goed afgewerkte daklijst. Mogelijk foerageergebied, niet geschikt als vliegroute	Mogelijk bij gebruik bouwverlichting	Verstoring foeragerende dieren (art. 3.1)	Geen nachtelijke verlichting toepassen, overdag werken	Nee indien voorzorgsmaatregelen worden getroffen
Zoogdieren (grondgebonden)	Boommarter, eekhoorn	NDFF, expertoordeel	Geen	Ongeschikt, geen bomen met holtes voor boommarter. Door afwezigheid dicht, oud bos geen habitat voor boommarter. Passerende eekhoorn mogelijk, geen eekhoornnesten aanwezig dus geen vast leefgebied	Nee	Geen	Geen	Nee
Amfibieën en reptielen	Zandhagedis	NDFF, expertoordeel	Geen	Niet geschikt voor amfibieën, geen water (ook niet in omgeving). Bebouwde kom is geen geschikt leefgebied voor zandhagedis	Nee	Geen	Geen	Nee
Vissen	Geen	NDFF, expertoordeel	Geen	Niet geschikt, geen water	Nee	Geen	Geen	Nee
Vlinders, libellen en overige ongewervelden	Geen	NDFF, expertoordeel	Geen	Niet geschikt, geen kruidrijk grasland en geen oppervlaktewater	Nee	Geen	Geen	Nee